

Goda råd från Brandskyddsföreningen

Köpa eldstad

Innan du skaffar skorsten och eldstad finns det några frågor du bör ställa dig. Ska de användas till trivseldning eller uppvärmning, värma snabbt eller ska värmen avges hela natten? Här är några goda råd som vägleder dig igenom köp och installation.

Beroende på om du ska ha eldstaden för att täcka största delen av ditt uppvärmningsbehov eller om du ska ha den för trivseldning och som reserv vid elavbrott, ställs det olika krav.

Hela uppvärmningsbehovet

Om eldstaden ska användas som huvudsaklig uppvärmningskälla används ett vattenburet uppvärmningssystem kopplat till panna för olja eller med automatisk tillförsel av biobränsle, alternativt styckevedseldade med manuell påfyllning. Styckevedseldade pannor ska vara anslutna till en ackumulatortank.

Uppvärmning eller trivseldning

För mindre uppvärmningsbehov används lokaleldstäder. Öppna spisar är till för trivseldning. Kaminer ger snabbt mycket värme och är lämpliga för tillfällig eldning under kortare perioder. Tunga eldstäder som kachelugnar är lämpliga när man vill ha värme under lång tid.

Godkända eldstäder

En lokaleldstad och skorsten ska vara CE-märkt. CE-märkningen visar att tillverkaren intygar att dokumentation enligt den harmoniserade standarden uppfylls. En CE-märkt produkt ska ha en handling som visar vilka direktiv som är uppfyllda. Denna handling samt monterings- och driftsanvisningar ska finnas på svenska.

CE-märkningen betyder inte att produkten automatiskt får användas i Sverige. Byggherren måste själv förvissa sig om att de redovisade uppgifterna i prestandarelationen uppfyller Boverkets Byggregler, BBR.

En förutsättning för godkänd installation är att den tillhörande monteringsanvisningen följs. Likaså är en förutsättning för ett säkert användande att tillverkarens eldningsinstruktioner följs.

Tidigare svensk märkning som Typgodkänt och P-märkning som visade att produkterna uppfyllde Boverkets Byggregler får inte längre användas då de konkurrerar med CE-märkningen.

Rätt skorsten

Skorstenar brukar delas in i modulskorstenar av keramiska material, stålörsskorstenar samt tegelskorstenar. En eldstad kräver en skorsten som är rätt dimensionerad när det gäller area, höjd samt tekniskt utförande

för att motstå höga rökgastemperaturer, kondens med mera. För att få hjälp med detta finns det en europisk standard som ställer krav på hur skorstenar ska märkas. En vanlig märkning av skorstenar för vedeldning är T450-N1-D3-L50050-G100. Märkningen baseras bland annat på temperaturklass, tryckklass och kondenseringsklass.

Enligt Boverkets Byggregler ska skorsten och eldstad passa ihop, inte bara mekaniskt utan även dimensioneringsmässigt, vad gäller temperatur, fukt, motstånd samt tålighet mot sotbrand.

Bygganmälan

Innan du installerar en eldstad eller skorsten måste du göra en anmälan till kommunens byggnadsnämnd. Med anmälan ska det finnas en kontrollplan som anger vilka besiktningar som ska utföras. Ofta kan ägaren utses som kontrollansvarig om byggnadsnämndens förslag till kontrollplan godtas. Installationen får inte påbörjas innan byggnadsnämnden lämnat startbesked och godkänt kontrollplanen.

Boverkets Byggregler (BBR)

När du bygger eller installerar en eldstad eller skorsten ska Boverkets Byggregler (BBR) följas. BBR anger vilka funktionskrav som ska vara uppfyllda. I BBR finns regler som gäller eldstäder och skorstenar i flera kapitel. Ladda ner Boverkets Byggregler från boverket.se.

Besiktning efter installation

När installationen är klar ska den besiktigas av en sakkunnig kontrollant. Du ska då visa att installationen uppfyller BBR:s funktionskrav. Enklast görs det genom att köpa en certifierad skorsten eller eldstad och installera den enligt monteringsanvisningarna. Eldstaden får inte tas i bruk förrän byggnadsnämnden lämnat ett slutbevis.

Sotning och brandskyddskontroll

Nyinstallation eller väsentlig ändring av eldstad ska anmälas till sotningsdistriktet i kommunen. Beroende på hur mycket eldstaden används ska den sotas och brandskyddskontrolleras med olika intervall. Kommunen beslutar om taxa och sotningsfrister.

Mer information

Boverket, boverket.se Skorstensfejarmästarnas Riksförbund, skorstensfejare.se Konsumentverket, kov.se Energimyndigheten, energimyndigheten.se Myndigheten för säkerhet och beredskap, MSB, msb.se Taksäkerhetskommittén, taksakerhet.se.

Brandskyddsföreningen har gett ut boken "Skorstenar & Eldstäder" som mer utförligt beskriver vad man bör tänka på i samband med köp av eldstad och skorsten.

Du kan också läsa mer i Brandskyddsföreningens goda råd-blad om vedeldning.

Brandskyddsföreningen

Brandskyddsföreningen är en allmännyttig ideell förening som arbetar för ett brandsäkrare Sverige. Brandskyddsföreningen är ett ledande kunskapscentrum som ökar framtidens brandsäkerhet och minskar samhällets skadekostnader. Brandskyddsföreningen driver affärsverksamhet inom bland annat utbildning, förlag, restvärderäddning, brand- och säkerhetscertifiering samt brandforskning.